

Cijene električne energije i prirodnog plina

RAZDOBLJE SKUPLJE ENERGIJE ZA PODUZETNIKE JE VEĆ TU, A ZA KUĆANSTVA TEK STIŽE

Nina Domazet
MBA

‘Savršena oluja’ koju čini veća potražnja za plinom u kombinaciji s visokim cijenama emisijskih dozvola i prazna plinska skladišta u Europi dovela su do rekordnih cijena plina i električne energije na europskim burzama. Cijene plina za poduzetništvo već su za 20% više, dok kućanstva to neće osjetiti do proljeća sljedeće godine. Slično je i s cijenama električne energije. Korekcija na tržištu će se dogoditi, ali ne tako brzo da ublaži neminovni udarac na gospodarstvo i društvo.

Cijene električne energije i plina zadnjih dana u Europskoj uniji odletjele su nebu pod oblake! Baznom električnom energijom za isporuku dan unaprijed na Europskoj energetskej burzi (EEX) početkom rujna trgovalo se po cijenama višim od 125 EUR/(MW h), a ‘futuresi’ za isporuku u idućoj godini su na više od 90 EUR/(MW h). U grubo, to su dvostruko više cijene nego početkom godine te nadilaze rekordne cijene iz ljeta 2008., kada je cijena nafte bila blizu 150 USD/bbl.

Cijene plina za ovu zimu na referentnoj nizozemskoj virtualnoj burzi TTF-u na razini su 51 EUR/(MW h). Uzlazni trend za cijene plina započeo je već u ožujku, kada su se cijene kretale oko 16 EUR/(MW h) i ne zaustavlja se (il. 1).

“Prosječna cijena plina za 2021. godinu prema trenutačnim pokazateljima iznosi 33,849 EUR/(MWh) u odnosu na gornju ogrjevnu vrijednost (GCV). Kada je usporedimo s 2019. godinom, čija je prosječna cijena plina bila 14,727 EUR/(MWh) (GCV), bilježimo porast od 130%. Doduše, prošla godina je karakteristična po najnižim razinama za cijenu plina, kada je prosječna cijena iznosila 10,071 EUR/(MWh) (GCV) te tu bilježimo najveći rast u odnosu na trenutačnu godinu, od čak 236%. Procjena za 2022. godinu je

33,5 EUR/(MWh) (GCV), što je smanjenje od 1,06% u odnosu na 2021. Što se tiče cijene za predstojeću ogrjevnu sezonu, projekcije su da će biti za 50% viša u odnosu na trenutačnu ogrjevnu sezonu”, navode u Energiji naturalis, najvećem veletrgovcu plinom u Hrvatskoj.

U Hrvatskoj energetskej regulatornoj agenciji navode da prikupljaju podatke od opskrbljivača i trgovaca plinom na tromjesečnoj razini, a sada raspolažu podacima za prva dva tromjesečja koji još nisu potpuni. Prema raspoloživim informacijama HERA-e, prosječna tržišna maloprodajna cijena plina za sve krajnje kupce u kategoriji poduzetništva u prvom je polugodištu bila do 20% viša u odnosu na isto razdoblje lani. Kada je riječ o cijenama električne energije, hrvatsko tržište već je dugo otvoreno, a neki poduzetnici kažu da dobivaju najave i o 40%-tnim poskupljenjima jer je HEP s prosječno 30 - 40%-tnim uvozom itakeko podložan tržišnim oscilacijama.

NI NORMALNO, A NI REALNO

“Ovo što se trenutačno događa s cijenama nije normalno ni realno i dugoročno se ne bi trebalo održati jer mislim da je to znatnim dijelom posljedica tržišnih spekulacija. Potražnja za energijom nije

**CIJELI ČLANAK
PROČITAJTE U TISKANOM
IZDANJU ČASOPISA**